

**UCHWAŁA NR XLV/398/14
RADY GMINY GORZYCE**

z dnia 30 października 2014 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Gorzyczki

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 6. ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.) uchwała się, co następuje:

- § 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Gorzyczki, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Traci moc uchwała nr XXXII/264/13 Rady Gminy Gorzyce z dnia 27 czerwca 2013 r. w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Gorzyczki.
- § 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Gorzyce.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Krzysztof Malek

Załącznik do Uchwały Nr XLV/398/14
Rady Gminy Gorzyce
z dnia 30 października 2014 r.

Gmina Gorzyce

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

Gorzyczki

Wrzesień 2014 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	4
2. Charakterystyka miejscowości	5
2.1 Rys historyczny miejscowości Gorzyczki	6
2.2 Demografia	10
2.3 Zagospodarowanie przestrzenne	12
2.3.1 Geograficzne uwarunkowania	12
2.3.2 Zagospodarowanie terenu.....	12
2.4 Obiekty zabytkowe	12
2.5 Uwarunkowania gospodarcze	17
2.6 Skomunikowanie miejscowości	18
2.7 Walory przyrodnicze	19
2.7.1 Ukształtowanie terenu	20
2.8 Infrastruktura techniczna	20
2.8.1 Gospodarka wodno-ściekowa	20
2.8.2 Ciepłownictwo i elektroenergetyka.....	21
2.9 Infrastruktura oświatowo - kulturalna i rekreacyjna.....	21
2.9.1 Infrastruktura oświaty.....	21
2.9.2 Aktywność społeczności lokalnej.....	24
2.9.3 Sport i rekreacja.....	27
3. Analiza SWOT.....	29
4. Planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną w okresie 7 lat	31
5. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców.....	32
6. Wykorzystane materiały.....	33
7. Spis tabel, wykresów, rysunków i zdjęć	34

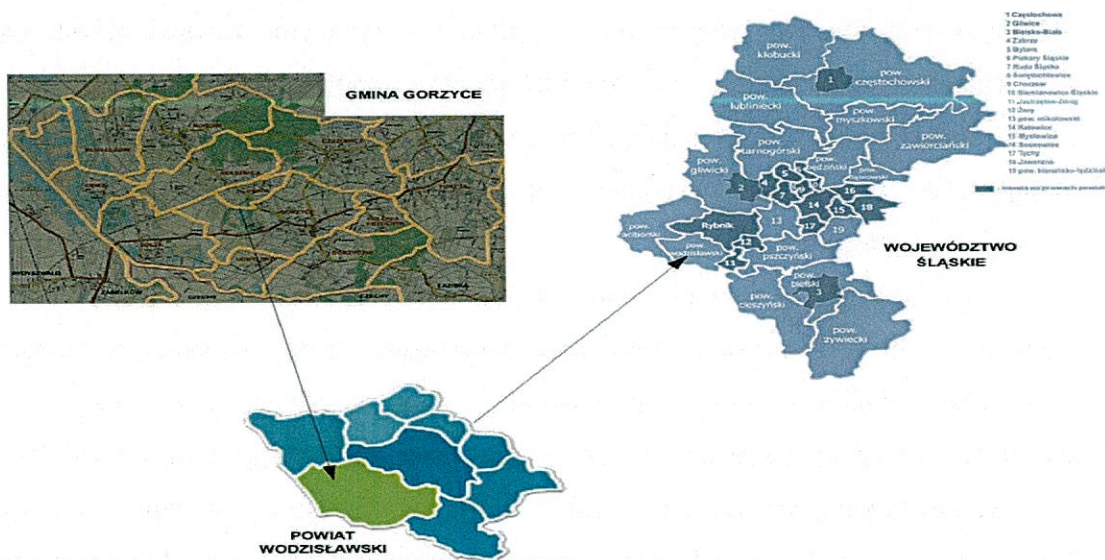
1. Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości Gorzyczki to dokument strategiczny, a zarazem konieczny do ubiegania się o dofinansowanie na zadania wspierane w ramach Działania „Odnowa i rozwój wsi” jak również w Konkursie Przedsięwzięć Odnowy Wsi Województwa Śląskiego. Plan Odnowy Miejscowości zgodnie z wytycznymi, zawiera główne elementy m.in. charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służącą odnowie miejscowości, analizę SWOT czyli mocnych i słabych stron miejscowości oraz szans i zagrożeń. Dokument ujmuje także wypracowane wspólnie wizje rozwoju i działania inwestycyjne planowane w celu ich realizacji.

Do dalszego rozwoju miejscowości Gorzyczki jak również do pełnego wykorzystania szans związanych z autostradą A1 oraz powstającą strefą gospodarczą niezbędne są intensywne działania, zarówno promocyjne jak i inwestycyjne. Ograniczone zasoby budżetowe gminy i jednocześnie znaczna skala potrzeb powodują, że jej władze, jako jeden z priorytetów traktują pozyskiwanie środków zewnętrznych, głównie w ramach funduszy Unii Europejskiej. Racjonalne i efektywne wykorzystanie tych środków ma kluczowe znaczenie dla dynamicznego rozwoju Gorzyczek w kolejnych latach. Jednak, aby wszelkie działania na terenie Gorzyczek były spójne i celowe, niezbędna jest społeczna inicjatywa mieszkańców, którzy zaakceptują do realizacji konkretne projekty.

2. Charakterystyka miejscowości

Miejscowość Gorzyczki znajduje się w Gminie Gorzyce, zlokalizowanej w południowej części województwa śląskiego, w powiecie wodzisławskim i graniczy od południa z Republiką Czeską.

Rysunek nr 1. Lokalizacja Gminy Gorzyce na tle województwa śląskiego i powiatu wodzisławskiego

Gorzyczki i Kolonia Fryderyk to sołectwa wyodrębnione w podziale administracyjnym Gminy, w skład której wchodzi :

- Bełsznica,
- Bluszczów,
- Czyżowice,
- Gorzyce,
- **Gorzyczki,**
- **Kolonia Fryderyk,**
- Odra,
- Olza,
- Osiny,
- Rogów,
- Turza Śląska,
- Uchylsko.

Rysunek nr 2. Plan Gminy Gorzyce.

Źródło: www.gorzyce.pl

2.1 Rys historyczny miejscowości Gorzyczki

Miejscowość Gorzyczki położona jest na rozległej skarpie, zakończonej stromym spadem do doliny rzeki Olzy. Usytuowanie wsi na zboczu Wyżyny Śląskiej sprawia, że z jej terenów rozciągają się wspaniałe widoki na Zaolzie i Bramę Morawską. O tym, że wioska jest bardzo stara świadczą odkrycia łużyckiej warstwy kulturowej, w której znaleziono siekiery brązowe z tuleją, szpile, zapinki, oraz paciorki ze szkliva. Kultura łużycka zawitała na Śląsk około 1300 r. p.n.e. i charakteryzowała się przechodzeniem ludności na osiadły tryb życia. Ludność tego okresu zamieszkująca te tereny uważana jest za Prasłowian. W Gorzyczkach odnaleziono także monety i skorupy naczyń, które pochodziły z okresu tzw. wpływów rzymskich (1 do 400 r. n.e.). Skarby te powstały w wyniku wymiany z cesarstwem rzymskim. W okresie tym następował powolny rozpad wspólnoty pierwotnej, powodując tworzenie się społeczeństwa klasowego. Okres wczesnośredniowieczny /od 600 r.n.e., kiedy to na tutejszych ziemiach zamieszkiwało plemię Gołęszyców przynosi kolejne ciekawostki z Gorzyczek - są to znaleziska resztek ceramiki. Znaleziska z powyższych epok zostały wydobyte podczas prac archeologicznych. Prace te pozwoliły również na odkrycie średniowiecznego zameczku rycerskiego, który istniał w Gorzyczkach od XIV do XVI w., a także odkryły ślady starszego osadnictwa wspomnianej już kultury łużyckiej. Ślady tych starych budowli przetrwały do dziś, gdzie na stromej skarpie doliny za zabudowaniami dawnego dworu widać ślady istniejącego kiedyś zameczku w postaci nasypów, a obok stare grodzisko widoczne jako kopiec otoczony głęboką fosą. Aby ustalić pochodzenie nazwy wsi Gorzyczki należy powrócić do jej pierwotnej nazwy czyli "Małe Gorzyce" a jeszcze wcześniej może do nazwy "Gorzyce", co znaczy "miejsce górzyste". Nazwa ta zaliczana jest

do tzw. nazw topograficznych wsi, które zawitały na nasze tereny w XIII w. Nie można ustalić, która z wsi została najpierw założona, czy Małe Gorzyce (Gorzyczki) czy też Wielkie Gorzyce (Gorzyce). Przypuszczać można, że pierwszeństwo tu mają Małe Gorzyce czyli Gorzyczki. Teza ta oparta jest na wynikach badań archeologicznych "kopca" w Gorzyczkach, które pozwoliły odkryć stare grodzisko pochodzące jeszcze z czasów kultury łużyckiej. Wieś Gorzyczki w XIII w. na pewno istniała ponieważ w bulli papieża Grzegorza IX wydanej w Perugii dnia 26 maja 1229 r. wspomniane są Wielkie Gorzyce (Gorzyce major) a więc musiały też istnieć już Małe Gorzyce czyli dzisiejsze Gorzyczki. Następną wzmianka o wsi Gorzyczki pochodzi z roku 1415 gdzie z dokumentów spisanych po niemiecku dowiadujemy się, że właścicielem Gorzyczek jest niejaki "Schambor von Klein-Gorzitz". Z historii Gminy Gorzyce (w dokumentach w języku łacińskim datowanym w Gorzyczkach dnia 20.08.1492 r.) wynika, że właścicielką tej wsi jest Anna "Anna, heres et domina de Minori-Gorzicze". Odstępuje ona księciu Januszowi opawsko-raciborskiemu, kawał swego gruntu, aby książę na nim mógł założyć staw przy jej granicach w Uchylsku lub w Gorzyczkach. Wśród świadków tego dokumentu występują: Maciej i Stefan Moskowsy bracia na Jedłowniku, Jan Milota ze Sławikowa kapitan na zamku wodzisławskim. Zaś w dokumencie, wystawionym w Krakowie dn. 27.01.1495 roku Jan Albrecht, król polski i wielki książę litewski, ruski, pruski etc. zatwierdza Janowi Gołemu /Holly/ z Pilchowic w imieniu nieletnich dzieci księcia Janusza opawsko-raciborskiego /1493/ darowiznę pani Anny z Gorzyczek. W późniejszych latach Gorzyczki wraz z Uchylskiem łączyły te same losy, gdyż stanowiły one jeden wspólny majątek. Obie wsie także w jednym czasie stały się posiadłością państwa stanowego Wodzisław. Ziemia wodzisławska w początkach XVI w. /1528 r./ stała się własnością Jana Planknara z Kynspergu, a od XVII w. zmieniała często swych właścicieli. Cały szereg wsi stanowiły dobra prywatnych panów jak właśnie Gorzyczki i Uchylsko. Prywatni właściciele wsi uznawali panów na Wodzisławiu jako swych lennych panów zwierzchnich. W Gorzyczkach w XVI w. a może już wcześniej istniał zameczek. Był on wówczas własnością niemieckiego rodu Wallensteinów. W XVII w. prawdopodobnie w drodze darowizny przeszedł na własność zakonu Benedyktynów w Cieszynie. W tym samym wieku dobra rycerskie Gorzyczki z Uchylskiem należały do hrabiego von Reichenbacha, który je zazwyczaj wydierżawiał. W r. 1783 takim dzierżawcą tych dóbr był Karol von Schweinichen. W roku 1786 von Reichenbach odsprzedał Gorzyczki z Uchylskiem rotmistrzowi w pułku kirasjerów Dalwiga, von Kamieniec, który jeszcze w r. 1793 był ich właścicielem. W r. 1799 Gorzyczki przeszły w posiadanie rotmistrza von Gellhorn. Od niego nabył te dobra w początkach XIX w. /ok. r.1812/ major Ignacy Willander von Handsburg

i jego żona Karolina. Następnie majątkiem dysponowała rodzina von Skrbensky na Gołkowicach /r. 1821/. Od Skrbenskich nabył Gorzyczki z Uchylskiem Józef Doms handlowiec i fabrykant z Raciborza. Od końca zeszłego stulecia aż do jesieni 1945 r. do momentu rozpoczęcia parcelacji zgodnie z dekretem o reformie rolnej, Gorzyczki i Uchylsko należały do hrabiego Larisch-Mönnich na Karwinie, obywatela Cesarstwa Austrio-Węgierskiego. Zakończenie parcelacji ziem gminy Gorzyczki i Uchylsko nastąpiło jesienią 1946 roku. Należy przy okazji nadmienić kilka słów o rodzinie Larischów. Pochodziła ona z Oświęcimia. Na te tereny Larischowie przybyli pod koniec XVI w. Osiedlony w Karwinie zaczęli stopniowo nabywać sąsiednie wsie. Posiadali ich w końcu 25, w niektórych z nich znajdowały się folwarki /dwory/. Posiadali również kilka pałacyków /między innymi w Gorzyczkach/. Swoim postępowaniem przyczynili się do zdobywania coraz to wyższych dostojęństw, które zostały uwieńczone tytułem hrabiowskim nadanym przez cesarza. Pierwsza wzmianka o pobycie Larischów na terenie obecnej Gminy Gorzyce mówi o roku 1730 kiedy to nabywają oni Bluszczów wraz z Rogowami i Rogowcem. Larischowie zarządzali również od końca zeszłego stulecia do roku 1946 Gorzyczkami i Uchylskiem. W Gorzyczkach Larischowie posiadali folwark, w skład którego wchodziły chlewnie, stodoły, spichlerz i stajnie. Na środku placu folwarcznego był staw. Przed zabudowaniami folwarcznymi stał dworek, w którym mieszkał zarządca (obecnie mieszczą się tam biura RSP "Plon"). Poniżej dworku znajdowały się czworaki (pławaczki), w których mieszkała służba dworska (obecnie mieszkania byłych pracowników RSP "Plon"). Powyżej dworku w parku znajdował się parterowy pałacyk myśliwski (obecnie Powiatowy Dom Dziecka). Do obwodu dworskiego należały również zabudowania folwarczne zwane Przedewsią, które były usytuowane po lewej stronie drogi biegnącej z Gorzyce do Łazisk. Kiedy powyższe budowle zostały wzniesione i czy istniały już wcześniej nim Larischowie objęli Gorzyczki nie można już dziś ustalić. Wróćmy jeszcze pod koniec XVIII w., kiedy Gorzyczki należały do płk de Kamieniec, wówczas to dzierżawił dobra Gorzyczki niejaki August Lengsfeld z Gliwic. Jego żona Marianna była siostrą przemysłowca Karola Goduli. W dniu 20.12.1793 r. odbył się w Gorzycach chrzest ich syna imionach Ernest Ferdynand August Paulus. W tym samym mniej więcej czasie (1794r.) ojciec Karola Goduli - Józef, dzierżawił dobra Gorzyczki. 9.09.1794r. zmarł mu syn, 8-letni Jan Nepomuk. Tenże J. Godula starszy, dzierżawił przedtem także dobra Gorzyce z pocz. XIXw. (do 1805r.) Józef Godula (ojciec) zmarł w Lyskach 16.03.1816r. w wieku 86 lat. Zarządcami na dworze w Gorzyczkach byli m.in. "Verwalter" Matusz Szaboń (w r. 1800) (rodzina Szabonów przybyła z Węgier w XVII w.). W 1808r. zarządcą był Gustaw Ebers. Przed Godulą

i Lengsfeldem dzierżawili te dobra Józef Wojtek i Andrzej Miketa. W czasie II wojny światowej zarządcami majątku Gorzyczki byli m.in.: Kalina oraz Weich. Pisarzem dominalnym był w r. 1795 Jerzy Ranozek. Z zarządców na dworze w Gorzyczkach w tym czasie źródła wymieniają: Ondraszka oraz nijakiego Leopolda Wacława Munstner'a. Browar dominalny: Franc. Nitsch "Braumeister" - r. 17 Franc. Kortan, browarnik czyli piwowar. 1794. Jan Nowak zaś był najemcą bydła dominalnego a zarazem trzymał wyszynk wódki dominalnej. Owczarnia dominalna: 1781 r. Franc. Kempny-owczarz. W 1791 r. Jerzy Koczy-owczarz, a w r. 1793 Jan Neumann-owczarz. W 1797 r. owczarzem był Michał Neuman czyli Mszański, a w r. 1842 Ludwik Orlik. W 1949 roku Lorenz Langer. W dokumentach przewijają się również tacy owczarze jak Franc. Kuchta w r. 1851 i Michał Ring w r. 1877. W roku 1845 hodowano w owczarni w Gorzyczkach około 1000 owiec. Owczarze kontraktowo zatrudniania przez dominium, byli dobrze płatni. Przy objęciu posady zwykle składali wysoką kaucję gdyż odpowiadali za całość trzody. Hodowla owiec po r. 1850 coraz mniej się opłacała, gdyż rynki wełniane zatłoczone były importowaną wełną głównie z Australii. Na rok 1788 wspomniany jest Jan Fojcik jako "cymbalista" z Gorzyczek. Sołtysiem i wolnym karczmarzem był tu w latach 1778-1781 Andrzej Kwiaton. W r. 1790 karczmarzem był Mateusz Wybraniec, w r. 1803 nazwany "Frey-Kretschmer". W roku 1842 sołtysiem w Gorzyczkach został Józef Kruczek a ławnikiem Bartek Płaczek. W roku 1847 deputowanymi ze wsi Gorzyczki byli Józef Kruczek i Filip Bramik. W czasie I wojny światowej naczelnikiem gminy Gorzyczki był Wysłucha. W roku 1780 istniały we wsi 2 folwarki dominalne. Jeden we wsi a drugi zwany "przedewsie". W 1890 roku obszar dworski obejmował razem 590 ha, na co składało się: 361 ha roli, 44 ha łąk, 8 ha pastwisk, 157 ha lasu, 20 ha stawów i podwórczy. W roku 1780, kiedy to istniały dwa folwarki we wsi Gorzyczki istniało: 7 gospodarstw siedlaczycych (kmieci), 25 gospodarstw zagrodniczych, 3 chałupnicy bez roli. Razem naliczono 183 mieszkańców, a w roku 1826 było 240 mieszkańców w 49 domach 1 tartak. W 1845 r. w 57 domach mieszkalnych zamieszkiwało 430 osób. Na obszarze wsi znajdowały się wówczas 2 młyny wodne, 1 tartak, 1 folwark i 1 owczarnia. Rok 1861 to 18 zagrodników, 13 chałupników, którzy razem mieli 454 morgi roli. W 64 domach zamieszkiwało 518 osób. Dominium posiadało obszar ok. 2000 morg a w owczarni było 800 owiec. W roku 1871 Gmina Gorzyczki liczyła 454 mieszkańców z tego na obszarze dworskim zamieszkiwało 111 osób (w r. 1867 było tu 266 osób). W roku 1891 w Gorzyczkach zamieszkiwały 503 osoby, a w roku 1912 już 579 osób. W r. 1940 naliczono 250 rodzin z 1565 mieszkańcami. Teren gminy Gorzyczki wynosił wówczas 710 ha.

2.2 Demografia

Według ewidencji UG Gorzyce na terenie gminy mieszka **20.416** osób (stan na 30.06.2014 r.), w tym najwięcej osób zamieszkuje miejscowości **Gorzyce (około 18%) Turza Śląska (ok. 17%) Czyżowice (ok. 17%), Rogów (ok. 15%)**, natomiast miejscowość **Gorzyczki** liczy **10,62 %** ogółu wszystkich mieszkańców gminy. Stan ludności miejscowości Gorzyczki na dzień 30.06.2014 r. wynosi 2168 mieszkańców.

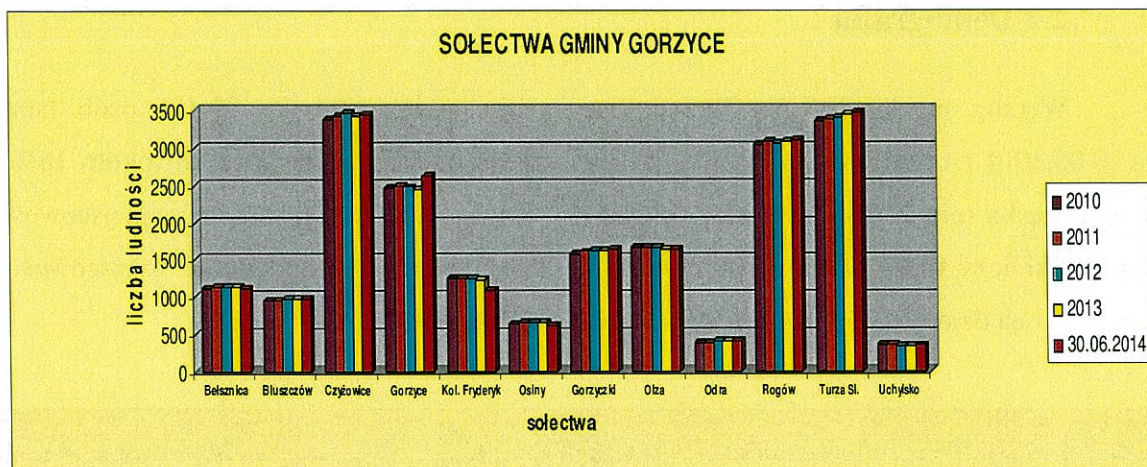
Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców /stan na 30.06.2014 r./	Ludność w %
1	Bełsznica	1119	5,48
2	Bluszczów	965	4,73
3	Czyżowice	3438	16,84
4	Gorzyce	3773	18,48
5	Gorzyczki	2168	10,62
6	Olza	1642	8,04
7	Odra	403	1,97
8	Rogów	3104	15,20
9	Turza Śl.	3460	16,95
10	Uchylsko	344	1,69
RAZEM:		20 416	100

Tabela 1. Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach Gminy Gorzyce na 30.06.2014 r.

Źródło: UG Gorzyce, stan na 30.06.2014 r.- opracowanie własne

Prognoza demograficzna Głównego Urzędu Statystycznego na lata 2010-2030 dla powiatu wodzisławskiego przewiduje, że liczba ludności w powiecie zmniejszy się z 153,5 tys. do 144,7 tys. osób w roku 2030.

Aktualny trend wskazuje jednak zupełnie inną tendencję. W większości miejscowości Gminy Gorzyce w latach 2010-2014 liczba mieszkańców wykazuje nieznaczny trend wzrostowy, co obrazuje poniższy wykres.

Wykres nr 1. Liczba ludności w poszczególnych sołectwach Gminy Gorzyce w latach 2010-2014
Źródło: UG Gorzyce, stan na 30.06.2014 r.- opracowanie własne

Liczba mieszkańców gminy wzrosła z 20.119 w roku 2010 do 20 416 na koniec czerwca 2014 r. W Gorzyczkach trend ten się wacha. W całym analizowanym okresie tj. od 2010 r. do połowy 2014 r. największą liczbę mieszkańców można było odnotować w połowie roku 2014 r.

Biorąc pod uwagę stosunek urodzeń do zgonów okazuje się, że w badanym okresie średnio w Gminie Gorzyce rodziło się około 210 dzieci rocznie, natomiast średnia roczna liczba zgonów w gminie wyniosła około 220 osób. Powyższe dane pozwalają na stwierdzenie, że ogólny wzrost liczby ludności jest spowodowany takimi czynnikami jak migracja osób z innych terenów na tereny gminy.

2.3 Zagospodarowanie przestrzenne

2.3.1 Geograficzne uwarunkowania

Teren Gminy Gorzyce wchodzi w skład ziemi rybnicko-wodzisławskiej (znajduje się w jej południowo zachodniej części), leżącej na krawędzi Wyżyny Śląskiej i Doliny Nadodrzańskiej. Na południu granicę ziemi rybnicko-wodzisławskiej wyznaczają: rzeka Olza z Piotrówką, stanowiąca również granicę państwa z Czechami, od południowego zachodu i zachodu dolina Odry, natomiast od północnego wschodu i wschodu graniczy ona z Kotliną Oświęcimską.

Gmina zajmuje teren równinny (równina nadodrzańska) oraz łagodnie pagórkowaty (Wyżyna Śląska), powstały z utworów lodowcowych. Średnia wysokość, n.p.m. wynosi ok. 260-280 m.

Miejscowość **Gorzyczki** należy do bardzo ciekawych pod względem krajobrazowym i przyrodniczym, usytuowana jest w południowo-wschodniej części Gminy Gorzyce.

2.3.2 Zagospodarowanie terenu

Zgodnie ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gorzyce, miejscowość Gorzyczki wyróżnia się:

- Stosunkowo uporządkowaną zabudową mieszkaniową, skupiającą się wzdłuż istniejących dróg,
- Brakiem wykształconego centrum usługowego,
- Lokalizacją placówki o funkcji ponadlokalnej – Powiatowy Dom Dziecka w adaptowanym obiekcie pałacowym z końca XIX w, w otoczeniu zabytkowego parku z licznym starodrzewem (pomniki przyrody),
- Terenami rolniczymi o wysokiej kulturze agrarnej otaczającymi zabudowę mieszkaniową od strony wschodniej i zachodniej.

2.4. Obiekty zabytkowe

Gródek średniowieczny

W południowej części Gorzyczek znajduje się **średniowieczne grodzisko**, które stanowi trwałą formę krajobrazową. Przed niespełna stu laty resztki zabudowań, obecnie zajmowane przez spółdzielnię rolniczą, gospodarstwa produkcyjne oraz Dom Dziecka,

stanowiły centrum dużego majątku ziemskiego. Zachowane po dziś dzień budynki, posadowione po części wzdłuż ulicy Wiejskiej, a po części na skraju stromej skarpy opadającej ku Olzie, stanowią zespół budynków administracyjno-gospodarczych i mieszkalnych majątku ziemskiego jednej z dominat w przestrzeni podwodziśławskiej wsi pierwszej połowy XX w. Historia tego miejsca sięga daleko w przeszłość, do okresu średniowiecza i jeszcze dalej – do epoki brązu i żelaza. W okresie średniowiecza funkcjonował tu ogródek rycerski, w bezpośrednim sąsiedztwie którego umiejscowiono później zabudowania szlacheckiego folwarku.

Najstarszym obiektem całego założenia jest położony na pierwszej terasie rzeki Olzy, obecnie około 200 m na północ od jej koryta, średniowieczny gródek stożkowaty. Wczesną wiosną lub późną jesienią zza nagich konarów drzew wyłania się przysłonięty przez większą część roku, siedmio metrowej wysokości kopiec z płaskim wierzchołkiem okrągłego kształtu, otoczony rowem, a miejscami wałem czy też ziemnym usypiskiem.

Prowadzone tu w latach 60 i 70 XX wieku badania archeologiczne pozwoliły częściowo określić pochodzenie oraz pełnione przez obiekt funkcje. W ich efekcie stwierdzono, że nienaturalne wzniesienie jest średniowiecznym grodziskiem, pozostałością założenia klasyfikowanego w kategorii gródków stożkowatych, z wyraźnie zachowaną fosą oraz obwałowaniem. Gródki stożkowate były w okresie średniowiecza na terenach wiejskich siedzibami możnowładców. Na obszarze Górnego Śląska zidentyfikowano ponad 20 tego rodzaju obiektów.

W Gorzyczkach, zarówno kopiec jak i wał, oraz fosa zostały stworzone ręką człowieka. Nie można wykluczyć, że sam stożek grodziska został uzyskany, jak to miało miejsce i na innych tego typu obiektach przez dokonanie wcięcia, przekopu od strony wschodniej i zachodniej w jednolite pasmo wzniesienia.

W pozostałościach takich dworów znajdowane są różne przedmioty: militaria, przedmioty wyposażenia jeździeckiego, ułamki naczyń glinianych, a także przedmioty codziennego użytku. W Gorzyczkach natrafiono na ogromną ilość ceramiki i kafli. Wśród znalezisk, szczególnie efektownie przedstawiały się fragmenty średniowiecznych i renesansowych kafli piecowych. Znaleziono także przedmioty metalowe oraz liczne fragmenty naczyń. Zebrany materiał, związany z funkcjonowaniem gródka stożkowatego datuje się na okres od XIV do XVI stulecia. Dalsze badania utrudniała woda, która już na głębokości około 1 m zalewała robotników. Pozyskany w efekcie prac materiał archeologiczny nie doczekał się niestety udostępnienia. Poza kilkoma komunikatami nie uzyskało się całościowe opracowanie.

Gródek średniowieczny posiada dużą wartość naukową i kulturową i nie powinien być przedmiotem jakiegokolwiek działalności, która groziłaby zniszczeniem lub prowadziłaby do zmian jego wyglądu. Gródek średniowieczny został wpisany do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach z dnia 22.12.1969 r. pod nr A/1105/69.

Krzyże przydrożne

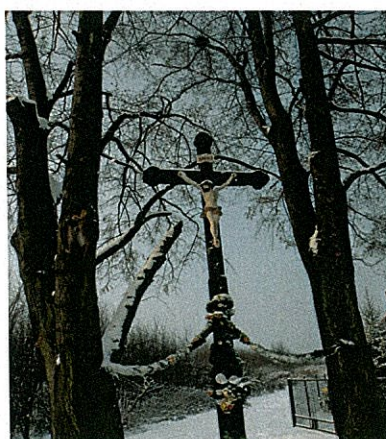
Na terenie miejscowości Gorzyczki zlokalizowane są również zabytki w postaci przydrożnych krzyży .

Jeden z krzyży przydrożnych znajduje w centralnym miejscu miejscowości, u zbiegu ulic Wiejskiej, Kopalnianej i Raciborskiej.

Zdjęcie nr 1. Krzyż przydrożny u zbiegu ulic Wiejskiej, Kopalnianej i Raciborskiej w Gorzyczkach.
Źródło – opracowanie własne

Drugi krzyż zlokalizowany jest przy ul. Łącznej

Zdjęcie nr 2. Krzyż przydrożny przy ul. Łącznej w Gorzyczkach
Źródło – opracowanie własne

Kaplica św. Jana Nepomucena

W Gorzyczkach oprócz przydrożnych krzyży ciekawymi obiektami zabytkowymi są kapliczki. Najstarsza to kaplica św. Jana Nepomucena znajdująca się przy ulicy Wiejskiej. W 1992 r. z inicjatywy mieszkańców oraz dzięki ich wsparciu finansowemu rozpoczęto jej budowę. Powstała na miejscu starej kaplicy. Budowniczymi byli sami mieszkańcy Gorzyczek. Prace zakończono w 1993 r., a 23 maja tego samego roku nastąpiło poświęcenie obiektu połączone z uroczystościami odpustowymi. Wewnątrz, w centralnym miejscu znajduje się figura patrona świętego Jana Nepomucena, pochodząca ze starej kaplicy. Niestety nie jest znana data jej wykonania. W kaplicy odbywają się liczne nabożeństwa, w tym majowe i różańcowe, msze jubileuszowe i okolicznościowe na życzenie mieszkańców.

Zdjęcie nr 3. Kaplica Świętego Jana Nepomucena w Gorzyczkach.
Źródło - opracowanie własne

Kapliczka przy ul. Leśnej

Bardzo ciekawą pod względem architektonicznym oraz często odwiedzaną jest kapliczka przy samym lesie na Koloni Fryderyk, w rejonie ulicy Leśnej.

Zdjęcie nr 4. Kaplica przy ulicy Leśnej.

Źródło - opracowanie własne

Kolonia górnicza

Jak mówi historia w 1825 r. założona została na północ od Gorzyc, przy drodze do Wodzisławia Śląskiego kolonia z 30 chałupniczymi gospodarstwami. Owe 30 chałup stało gotowych w tymże roku. Jednak w jakieś 30 lat później tylko część tych domków było zagospodarowanych, większość zaś stała pustką. Z początku kolonia ta uchodziła za administracyjnie samodzielne osiedle, aż w r. 1863 wcielono ją do Gminy Gorzyce. Tak przedstawia się najstarsza historia przysiółka Kraskowiec. W niedalekim sąsiedztwie Kraskowca w 1911 r. rozpoczęto budowę osiedla domów górniczych, gdzie z zaplanowanych 47 budynków zbudowano w sumie 13 „familoków”, którym nadano nazwę „Kolonia Fryderyk”. W 1913 r. na terenie Kolonii Fryderyk rozpoczęto budowę kopalni węgla kamiennego „Friedrich-Schacht”. W tym samym czasie zaczęto budować tor kolejowy od dworca kolejowego w Turzy do w/w kopalni. Budowę kopalni prowadziło Zachodnio-Czeskie Górnicze Towarzystwo Akcyjne z siedzibą w Wiedniu. W związku z wielkim zapotrzebowaniem na węgiel dla celów wojennych już w r. 1916 rozpoczęto wydobywanie węgla. Załoga kopalni liczyła około 400 osób a wydobywanie wynosiło 100 ton węgla. Od roku 1919 nastąpiła stopniowa likwidacja kopalni trwająca do połowy 1923 r., kiedy to Czeskie Towarzystwo całkowicie unieruchomiło kopalnię z powodu kryzysu gospodarczego. Pomimo istnienia tu pokładów węgla doskonałej jakości wydobywanie stało się wprost niemożliwe, a co najmniej zbyt kosztowne. W czasie II wojny światowej na terenach po byłej kopalni został utworzony obóz dla Polaków. Przyległy teren otoczony został gęstymi zasiekami z drutu kolczastego. W jednym z budynków umieszczono więźniów,

w drugim zainstalowano komendę i administrację obozu. Dla uczczenia pomordowanych w obozie na terenie byłej kopalni "Fryderyk" umieszczono tablicę pamiątkową z napisem: "Na wieczną chwałę patriotom polskim poległym męczeńską śmiercią z rąk hitlerowców w latach okupacji na terenie obozu dla przesiedleńców w Gorzycach - cześć ich pamięci!". Obecnie Gmina Gorzyce zarządza trzynastoma domkami kolonii górniczej. Kolonia Fryderyk nie posiada swojego kościoła, a parafialnie jej mieszkańcy przynależą do parafii w Gorzycach.

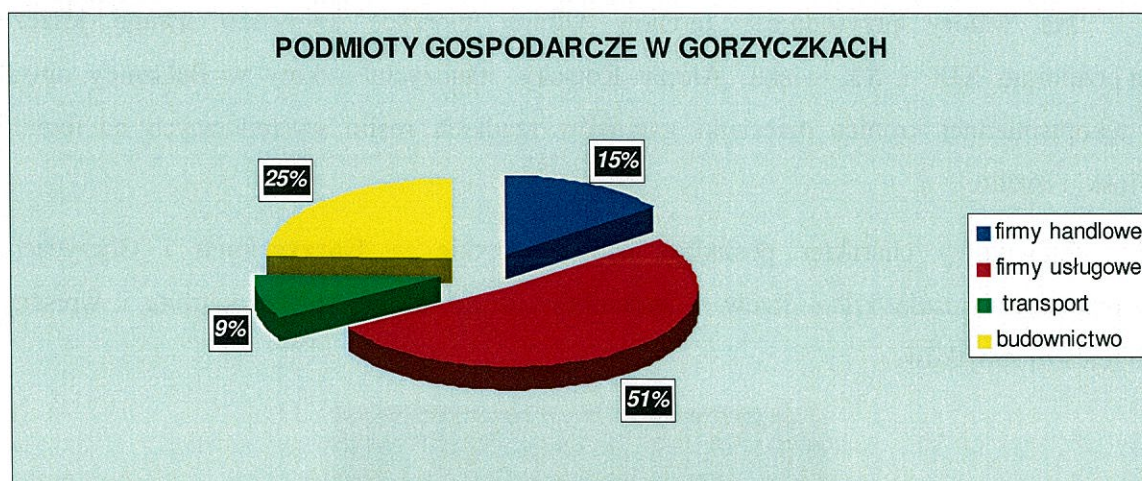
Zdjęcie nr 5. Kolonia górnicza na Koloni Fryderyk.

Źródło: www.e-gorzyce.pl

2.5 Uwarunkowania gospodarcze

Gmina Gorzyce stara się stworzyć optymalne warunki prowadzenia działalności gospodarczej oraz rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw. Dużym sukcesem było utworzenie strefy przemysłowej w Czyżowicach. Aktualnie Gmina Gorzyce jest w trakcie budowy kolejnej strefy przemysłowej w Gorzyczkach, która powstaje w sąsiedztwie autostrady A1. Wybudowano drogę dojazdową do w/w strefy. Jest to kolejny krok lokalnego samorządu dążący do ściągnięcia na teren gminy potencjalnych inwestorów. Bardzo ważną rolę w tym ma odegrać autostrada A1. Według danych Urzędu Gminy Gorzyce w gminie funkcjonuje około 980 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, wśród których najliczniejszą grupę stanowią małe firmy handlowo-usługowe. Na terenie omawianych Gorzyczek zlokalizowanych jest 81 podmiotów gospodarczych, z czego prym wiodą firmy

usługowe. Głównymi sektorami zatrudnienia dla mieszkańców Gorzyczek jest górnictwo, handel i usługi.

Wykres nr 2. Podmioty gospodarcze w Gorzyczkach
Źródło: UG Gorzyce-opracowanie własne

2.6 Skomunikowanie miejscowości

Gmina Gorzyce posiada dogodne położenie w stosunku do byłego przejścia granicznego z Czechami w Chałupkach oraz strategicznych miejscowości – Wodzisławia, Rybnika, Gliwic, Katowic co umożliwia połączenie drogą 78 (Gliwice-Ostrawa). Sieć dróg lokalnych jest bardzo dobrze rozwinięta. Miejscowość Gorzyczki przecina droga powiatowa ul. Raciborska, która jest drogą dojazdową do autostrady A1. W momencie otwarcia autostrady miejscowość Gorzyczki została mocno obciążona przez ruch samochodowy. Komunikacja zbiorowa odbywa się dzięki, organizacji transportu publicznego przez powiat wodzisławski. Stan infrastruktury drogowej na terenie miejscowości należy uznać za dobry.

2.7 Walory przyrodnicze

Na walory przyrodnicze terenów Gminy Gorzyce zwrócono uwagę jeszcze na przełomie XIX i XX wieku. Alojzy Kotschy, nauczyciel szkoły w Belsznicy opisał w rękopiśmiennej kronice dziesiątki gatunków rzadkich roślin występujących na terenie wioski i okolic.

Zabytkowy charakter posiadają parki dworskie w **Gorzyczkach** i Gorzycach. W pierwszym rośnie kilka drzew – pomników, drugi został objęty ochroną i wpisany do rejestru zabytków.

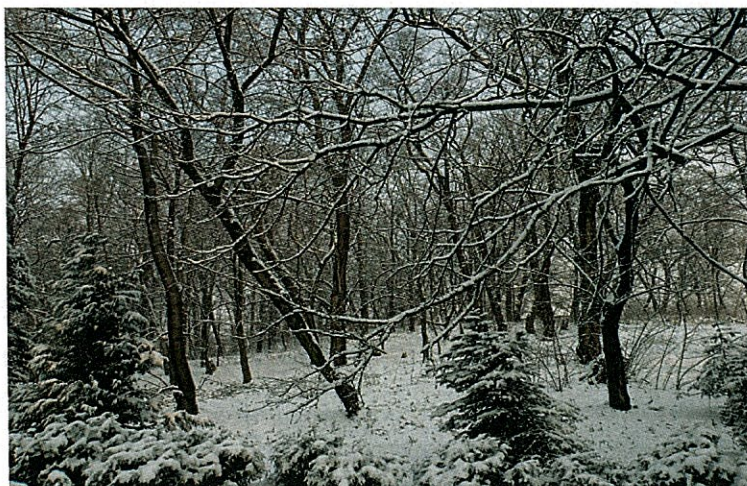
Zdjęcie nr 6. Dąb czerwony w Gorzyczkach

Źródło – www.e-gorzyce.pl

Obszar Gminy Gorzyce charakteryzuje bardzo dobry stan środowiska naturalnego. Gleby posiadają w większości odczyn kwaśny, a analiza stanu całości środowiska pozwala na stwierdzenie, że użytki rolne kwalifikują się do uprawy wszystkich roślin jadalnych i paszowych. Powietrze charakteryzuje się niskimi dobowymi i rocznymi stężeniami zanieczyszczenia. Na stan środowiska ma ogromny wpływ brak większych zakładów przemysłowych oraz składowisk odpadów przemysłowych i komunalnych na terenie gminy.

2.7.1 Ukształtowanie terenu

Gorzyczki znajdują się przy południowej granicy Gminy (będącej jednocześnie granicą państwową). Od strony północnej graniczą z Gorzycami od zachodniej z Uchylskiem, od Wschodu z Turzą Śląską i Gminą Godów. Osią układu przestrzennego wsi jest ulica Wiejska przebiegająca w kierunku północ-południe, prostopadle do ulicy Raciborskiej łączącej Gminę Gorzyce z Gminą Godów. Wieś otoczona licznymi polami uprawnymi od strony północnej łączy się z zabudową Gorzyc. Zabudowa pierwotnie usytuowana była wzdłuż jednej drogi (ul. Wiejskiej), jednakże w miarę rozwoju miejscowości zabudowa rozszerzała się. Specyficzną zabudowę można zauważyć w rejonie ulicy Leśnej oraz Kopalnianej czyli kolonii pogórnictwa. Na krańcu południowym miejscowości w pobliżu rzeki Olzy zlokalizowano zespół dworsko-parkowy, na terenie którego funkcjonuje obecnie Powiatowy Dom Dziecka.

Zdjęcie nr 7. Zespół dworsko-parkowy w Gorzyczkach
Źródło -opracowanie własne

2.8. Infrastruktura techniczna

2.8.1 Gospodarka wodno – ściekowa.

Gmina Gorzyce zaopatrywana jest w wodę z wodociągu grupowego, które prowadzi Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji z siedzibą w Wodzisławiu Śląskim zgodnie z ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wody i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Miejscowość Gorzyczki jest częściowo skanalizowana, z danych Urzędu Gminy Gorzyce

wynika, że na chwilę obecną pozostałe budynki mieszkalne w Gorzyczkach posiadają zamknięte zbiorniki bezodpływowe. Raz w miesiącu przeprowadzana jest selektywna zbiórka odpadów.

2.8.2 Ciepłownictwo i elektroenergetyka

Gmina Gorzyce nie jest w całości zgazyfikowana, natomiast miejscowość Gorzyczki należy do tych, które są zgazyfikowane. Jednakże ze względu na duże koszty eksploatacji niewielu ludzi ogrzewa domy gazem. Zabudowania w głównej mierze zaopatrywane są w ciepło indywidualnie przez lokalne kotłownie, a także piece opalane głównie węglem i miałem węglowym.

Gmina Gorzyce nie posiada własnego źródła energii elektrycznej. Odbiorcy Gminy w tym mieszkańcy Gorzyczek zasilani są w energię elektryczną ze źródeł zewnętrznych. Bezpośrednią obsługę odbiorców bytowo - komunalnych i przemysłowych gminy zapewnia rozbudowany układ sieci średnich i niskich napięć

2.9. Infrastruktura oświatowo-kulturalna i rekreacyjna.

2.9.1 Infrastruktura oświaty

Jednym z największych atutów Gminy Gorzyce jest rozbudowana infrastruktura oświatowa, gwarantująca optymalne warunki pracy dla uczniów i nauczycieli. Taki stan rzeczy sprzyja wysokiemu poziomowi kształcenia, a co za tym idzie zwiększają się szanse młodego pokolenia na rynku pracy. Na terenie Gminy działa 6 przedszkoli, 8 szkół podstawowych i 4 gimnazja.

Na terenie miejscowości Gorzyczki znajduje się Zespół Szkolno – Przedszkolny, Szkoła Podstawowa Nr 2 w Gorzyczkach im. „Marcela” Józefa Kolorza przy ulicy Leśnej 46 oraz Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza.

Zespół Szkolno - Przedszkolny

Zespół Szkolno - Przedszkolny w Gorzyczkach został utworzony na podstawie uchwały Rady Gminy Gorzyce nr XII/129/04 z dnia 25.03.2004 r. Obwód działania obejmuje miejscowości Gorzyczki i Uchylsko. W skład Zespołu Szkolno - Przedszkolnego wchodzi:

- Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Reja,
- Przedszkole Publiczne im. Gąski Balbinki.

W bieżącym roku szkolnym w placówce uczy się 115 uczniów oraz 100 wychowanków przedszkola. Zespół zatrudnia 30 nauczycieli oraz 22 pracowników administracyjno – obsługowych.

Placówka corocznie organizuje liczne imprezy okolicznościowe, a także cykliczne uroczystości m.in.: Międzynarodowy Mikołajkowy Turniej Piłki Halowej, konkurs Mały Recytatorek, Świąteczne Jasełka, coroczne spotkania z zabawą w przedszkolu.

Placówka aktywnie współpracuje z miastem Kamieniec Podolski na Ukrainie oraz czeską szkołą w Lutyni Dolnej. Na bazie tej współpracy z ogromnym sukcesem zostały zorganizowane biesiady polsko-ukraińskie, a także wymiana dzieci ze szkoły z pogłębionym programem nauczania języka polskiego w Kamieńcu Podolskim.

Zdjęcie nr 8. Budynek Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gorzyczkach

Źródło - opracowanie własne

Szkoła Podstawowa Nr 2 w Gorzyczkach im. „Marcela” Józefa Kolorza

Szkoła Podstawowa Nr 2 im. „Marcela” Józefa Kolorza to placówka prowadząca zajęcia dla uczniów klas od I do III oraz posiadająca oddział zerowy dla dzieci przedszkolnych. W bieżącym roku szkolnym w placówce uczy się 51 uczniów oraz wychowanków przedszkola. Szkoła zatrudnia 6 nauczycieli oraz 5 pracowników administracyjno – obsługowych.

Zdjęcie nr 9. Budynek Szkoły Podstawowej nr 2 w Gorzyczkach przy ul. Leśnej w Gorzyczkach.
Źródło - opracowanie własne

Świetlica Profilaktyczno – Wychowawcza

Świetlica Profilaktyczno – Wychowawcza w Gorzyczkach jest jednostką organizacyjną Gminy Gorzyce utworzoną na mocy uchwały nr IX/81/99 Rady Gminy Gorzyce z dnia 9 listopada 1999 r. Świetlica jest placówką opiekuńczo - wychowawczą świadczącą pomoc profilaktyczną i opiekę dzieciom wychowującym się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju.

Ze względu na specyfikę działań świetlica jest placówką wsparcia dziennego wpisaną do rejestru Wojewody Śląskiego, działającą w najbliższym środowisku lokalnym dziecka. Świetlica w ramach swoich działań :

- wspiera rodzinę w sprawowaniu jej podstawowych funkcji poprzez udzielanie informacji, wsparcie w sytuacji trudnej, kierowanie do odpowiednich instytucji,
- zapewnia pomoc rodzinie i dzieciom sprawiającym problemy wychowawcze, zagrożonym demoralizacją, przestępczością lub uzależnieniami poprzez przygotowanie programów profilaktycznych oraz stały kontakt z dzieckiem i rodziną,
- współpracuje ze szkołą, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, policją i innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dobra dziecka.

Placówka wsparcia dziennego prowadzi w szczególności następujące formy pracy środowiskowej:

- pomoc w kryzysach szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych, zajęcia socjoterapeutyczne,
- pomoc w nauce,
- organizacja czasu wolnego, rozwój zainteresowań, uzdolnień poprzez zajęcia plastyczne, ceramiczne, sportowe,

- organizacja wycieczek autokarowych i imprez okolicznościowych.

Świetlica Profilaktyczno – Wychowawcza w Gorzyczkach posiada dwa oddziały o pełnych nazwach:

- Świetlica Profilaktyczno – Wychowawcza w Gorzyczkach, filia w Olzie, ul. Dworcowa 102/5
- Świetlica Profilaktyczno – Wychowawcza w Gorzyczkach, filia w Turzy Śl., ul. Ligonja 2b

2.9.2 Aktywność społeczności lokalnej

Mieszkańcy miejscowości Gorzyczki aktywnie uczestniczą w imprezach oraz istotnych wydarzeniach w Gminie Gorzyce, oraz starają się wnieść swój wkład w jej dynamiczny rozwój.

KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH

Koło Gospodyń Wiejskich w miejscowości Gorzyczki powstało 1958 r. z inicjatywy Pani Marii Tomala. W 1970 r. koło liczyło około 83 członkiń, na dzień dzisiejszy koło zrzesza 55 członkiń. Działalność KGW od początku istnienia polega na kultywowaniu i przekazywaniu śląskich tradycji młodszemu pokoleniu. Obecnie KGW intensywnie angażuje się w życie kulturalne Gorzyczek oraz całej gminy, bierze czynny udział w imprezach o charakterze cyklicznym (Wiosenne Świątowanie, Gminny Przegląd Palm Wielkanocnych, Noc Świętojańska, spotkania okolicznościowe i jubileuszowe). Corocznie członkowie KGW biorą udział w dożynkach gminnych, przygotowują koronę dożynkową oraz wystrój jednej z przyczep na tą okazję. Koło współpracuje z pozostałymi KGW z terenu Gminy Gorzyce, oraz ze Spółdzielnią Kółek Rolniczych w Gorzyczkach.

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA

Ochotnicza Straż Pożarna w Gorzyczkach rozpoczęła swoją działalność w 1912 r. Pierwszy budynek strażacki został zbudowany około roku 1916 przy obecnej ulicy Wiejskiej i zachował się do dziś jako budynek gospodarczy. W lipcu 1960 r. w jednostce Ochotniczej Straży Pożarnej pojawił się pierwszy w Gorzyczkach wóz strażacki. Po trzech latach w 1963 r. podjęto decyzję o budowie nowej remizy strażackiej. Całkowite zakończenie budowy wraz z uroczystym otwarciem remizy miało miejsce w lutym 1968 roku, która istnieje do chwili obecnej. Jednostka liczy 14 czynnych członków i ponad 100 członków wspierających. OSP jest bardzo aktywnie działającą organizacją w społeczności Gorzyczek.

Zdjęcie nr 10. Budynek OSP w Gorzyczkach
Źródło-opracowanie własne

POWIATOWY DOM DZIECKA

Do najstarszych budowli Gorzyczek należy Powiatowy Dom Dziecka zlokalizowany na terenie byłego historycznego „zamku myśliwskiego”. W październiku 1951 r. przeniesiono tu Dom Wczasów Dziecięcych z Jankowic, który organizował sześciotygodniowe kolonie. Do Gorzyczek przyjeżdżały dzieci z ubogich rodzin Śląska. We wrześniu 1952 r. Dom Wczasów Dziecięcych przekształcono w Państwowy Dom Dziecka, który funkcjonuje do dziś.

Powiatowy Dom Dziecka w Gorzyczkach jest jednostką organizacyjną samorządu powiatowego, który realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej pełniąc funkcję placówki opiekuńczo-wychowawczej od ponad 50 lat. Powiatowy Dom Dziecka realizuje swoje zadania w ramach placówki o charakterze socjalizacyjnym, zapewniając całodobową opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej, dla

których nie znaleziono rodzinnej opieki zastępczej, skierowanych na podstawie postanowień opiekuńczych sądów rodzinnych przez powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka. W uzasadnionych przypadkach pobyt dziecka bez skierowania w placówce może nastąpić na wniosek dziecka, jego rodziców lub opiekuna prawnego. Powiatowy Dom Dziecka zapewnia swoim wychowankom zgodnie ze standardami opieki i wychowania oraz standardami usług opiekuńczo-wychowawczych:

3. odpowiednie warunki prawidłowego rozwoju psychofizycznego,
4. właściwe warunki mieszkaniowe,
5. całodzienne wyżywienie, zaopatrzenie w odzież, przybory szkolne, zabawki itp.,
6. wypoczynek letni i zimowy, uczestnictwo w zajęciach oświatowych, kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych,
7. wspieranie rozwoju poprzez umożliwienie kształcenia, pomoc w nauce, rozwój zainteresowań i indywidualizowanie oddziaływań wychowawczych,
8. organizowanie zajęć przygotowujących do samodzielnego życia i udzielanie pomocy w procesie usamodzielniania wychowanków,
9. opiekę pedagogiczną, psychologiczną, lekarską i pielęgniarską,
10. możliwość udziału w zajęciach rekompensujących brak wychowania w środowisku rodzinnym i przygotowujących do życia społecznego.

Powiatowy Dom Dziecka podejmuje działania w celu utrzymania więzi dziecka z rodziną, pedagogizację rodziców, przygotowania wychowanka do powrotu do rodziny własnej, umieszczenia w rodzinie przysposabiającej lub w rodzinnej opiece zastępczej. Placówka tworzy dla swoich wychowanków odpowiednie formy opieki w środowisku, mające na celu przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia. Organem prowadzącym placówkę jest Powiat Wodzisławski. Nadzór pedagogiczny sprawuje Wydział Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

W ramach struktury Domu Dziecka działają:

- Powiatowy Dom Dziecka w Gorzyczkach,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Wodzisławiu Śląskim. Zadania określone w regulaminie organizacyjnym Domu Dziecka wykonują osoby zatrudnione na stanowiskach pracowników pedagogicznych, socjalnych, obsługi i administracji.

Działalność placówki może być uzupełniana pracą wolontariuszy. Dodatkowo proces wychowawczy wspomagany jest przez rodziny zaprzyjaźnione. Placówka w Gorzyczkach

posiada wyspecjalizowanych trenerów programu „PRIDE Rodzinna opieka zastępcza adopcja”, który ma na celu pozyskiwanie i szkolenie kandydatów na rodziców zastępczych i adopcyjnych dla dzieci pozbawionych czasowo lub trwale opieki rodziców biologicznych. Szkolenia te odbywały się w zależności od potrzeb - nie rzadziej jednak niż raz w roku aktualnie jednak w związku z działalnością Powiatowego Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego w Wodzisławiu Śląskim szkolenia realizowane są w ramach zakresu działalności tamtejszego ośrodka. W placówce działa stały Zespół ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, który analizuje i ocenia na bieżąco sytuację życiową wychowanka oraz formułuje na piśmie wniosek dotyczący zasadności dalszego pobytu wychowanka w placówce.

Zdjęcie nr 11. Placówka Powiatowego Domu Dziecka w Gorzyczkach
Źródło-opracowanie własne

2.9.3 Sport i rekreacja

Początki sportu w Gorzyczkach sięgają okresu powstań śląskich. W 1920 r. powstała sekcja gimnastyczna Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”, w tym samym roku przy kopalni „Fryderyk” powstał klub piłkarski „Czarni” Gorzyczki. W 1931 r. powstał klub piłkarski „Strzelec” Gorzyczki do którego nawiązuje obecny klub.

Wraz z momentem ukończenia budowy hali sportowej w Gorzyczkach narodziła się inicjatywa odtworzenia historycznego klubu Strzelec Gorzyczki. W 2001 z inicjatywy dyrektora Szkoły Podstawowej w Gorzyczkach oraz mieszkańców Gorzyczek, po blisko 65 letniej przerwie nastąpiła reaktywacja klubu sportowego „Strzelec” w Gorzyczkach. W 2002 r. podczas Walnego Zebrania powołano Ludowy Klub Sportowy „Strzelec” Gorzyczki sekcję piłkarską 5-cio osobowej drużyny piłkarskiej biorącej udział

w rozgrywkach Futsal. Aktualnie drużyna „Strzelec” Gorzyczki bierze udział w rozgrywkach II ligi futsalu grupy śląskiej. Klub zrzesza w poszczególnych grupach:

Seniorzy – 14 zawodników

Juniorzy - 16 zawodników

Trampkarzy –19 zawodników

Oprócz sekcji futsalu klub prowadzi sekcję siatkarską. Zawodnicy Strzelca biorą udział w lokalnych rozgrywkach – Rybnickiej Lidze Amatorskiej. Sekcja siatkarska zrzesza 26 zawodników. Od roku 2012 r. przy klubie działa również sekcja tenisa stołowego, biorąca udział w rozgrywkach ligi okręgowej, sekcja zrzesza 18 zawodników.

Zdjęcie nr 12. Hala sportowa przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Gorzyczkach

Źródło - opracowanie własne

Gorzyczki to również popularne miejsce uprawiania sportów rowerowych. Zalety krajobrazu oraz obiekty zabytkowe zwiedzać można przemierzając rowerem Powiatową Trasę Rowerową 316 Y, która swym zasięgiem obejmuje również Gorzyczki. Trasa przebiega z dala od głównych szlaków drogowych tak, aby rowerzyści mogli spokojnie i bezpiecznie z niej korzystać oraz zwiedzać i podziwiać najpiękniejsze zakątki Gorzyczek oraz całej Gminy.

3. ANALIZA S W O T

Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron oraz badania szans i zagrożeń. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- **Mocnych stron** – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony i które należycie wykorzystane sprzyjać będą rozwojowi (należy utrzymać je jako mocne i na nich należy oprzeć przyszły rozwój);
- **Słabych stron** - uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony i które nie wyeliminowane utrudniać będą rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- **Szans** – uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi ;
- **Zagrożeń** – uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne, ale które mogą stanowić zagrożenie dla rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania).

Analiza SWOT miejscowości Gorzyczki przedstawia się następująco:

Czynniki wewnętrzne

MOCNE STRONY

- Dobre położenie w sąsiedztwie autostrady A1;
- Posiadanie terenów inwestycyjnych;
- Zwiększone zainteresowanie mieszkańców estetyką otoczenia;
- Aktywność społeczna;
- Śląski etos pracy cechujący mieszkańców;
- Dobry stan techniczny budynku szkoły;
- Działalność klubu sportowego;
- Jedyna na terenie Gminy pełnowymiarowa hala widowiskowo-sportowa.

SŁABE STRONY

- Niewystarczająco rozwinięta sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej;
- Zły stan infrastruktury mieszkaniowej (budynki byłej kolonii górniczej);
- Niewystarczająco rozwinięta infrastruktura okołoturystyczna;
- Brak marki turystycznej gminy i miejscowości;

Czynniki zewnętrzne

SZANSE

- Kształtowanie pozytywnego wizerunku miejscowości;
- Pozytywne efekty zaniku południowej granicy naszego państwa;
- Rozwój przedsiębiorczości na terenach wiejskich;
- Działania na szczeblu centralnym zmierzające do ułatwienia prowadzenia działalności gospodarczej;
- Rozwój miast sąsiadujących jako szansa na przyciągnięcie inwestorów;
- Dostępność środków z funduszy Unii Europejskiej;
- Dostępność nowych miejsc pracy dzięki budowanej strefie przemysłowej;
- Wykorzystanie walorów przyrodniczych miejscowości.

ZAGROŻENIA

- Prowadzenie ruchu tranzytowego przez centrum miejscowości (dojazd do autostrady A1);
- Peryferyjność w skali kraju i Unii Europejskiej;
- Wysokie koszty rozpoczęcia i prowadzenia działalności gospodarczej;
- Niestabilność przepisów prawnych wspierających rozwój sektora MŚP;
- Wysokie koszty inwestycji infrastrukturalnych;
- Niewystarczające środki w budżecie Gminy w stosunku do potrzeb mieszkańców miejscowości.

4. Planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną w okresie najbliższych 7 lat

Lp.	Nazwa projektu	Cel projektu	Przeznaczenie	Harmonogram	Koszt
1	Promocja atrakcji turystycznych Gminy Gorzyce poprzez montaż witaczy (projekt obejmuje 5szt. m.in. Gorzyczki)	Promocja atrakcji turystycznych, Podniesienie atrakcyjności terenu,	Mieszkańcy miejscowości, gminy oraz turyści	2014-2015	Źródła zewnętrzne, PROW-Odnowa wsi, Gmina Gorzyce, 36.000,00 zł (koszt całkowity/ koszt Gorzyczki 7.200,00 zł.)
2	Budowa boiska sportowego w Gorzyczkach przy ul. Wiejskiej	Podniesienie atrakcyjności terenu, stworzenie lepszych warunków spędzania wolnego czasu	Mieszkańcy miejscowości Gorzyczki, Gminy Gorzyce,	2014-2015	Źródła zewnętrzne, PROW-Odnowa i Rozwój Wsi, Gmina Gorzyce, 700.000,00 zł
3	Dojazd do strefy gospodarczej w Gorzyczkach	Zaspokojenie potrzeb społecznych,	Mieszkańcy miejscowości Gorzyczki, Gminy Gorzyce	2014-2018	Źródła zewnętrzne, Gmina Gorzyce, 3.000.000,00 zł
4	Modernizacja ul. Polnej wraz z odwodnieniem	Zaspokojenie potrzeb społecznych, bezpieczeństwo mieszkańców	Mieszkańcy miejscowości Gorzyczki, Gminy Gorzyce	2014-2016	Gmina Gorzyce, 3.750.000.00zł
5	Konserwacja rowów melioracyjnych w Gorzyczkach	Poprawa jakości środowiska naturalnego	Mieszkańcy miejscowości Gorzyczki, Gminy Gorzyce	2014-2021	Gmina Gorzyce, 50.000,00 zł
6	Budowa bieżni przy boisku	Podniesienie atrakcyjności terenu, stworzenie lepszych warunków spędzania wolnego czasu	Mieszkańcy miejscowości Gorzyczki, Gminy Gorzyce,	2017-2021	Źródła zewnętrzne, PROW-Odnowa wsi, Gmina Gorzyce, 350.000,00 zł

5. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców

Miejscowość Gorzyczki ze względu na swoje położenie, niedaleko autostrady A1 oraz tworzonej strefy przemysłowej w Gorzyczkach ma w przyszłości możliwości rozwoju infrastruktury gospodarczej. Obecnie, na terenie Gorzyczek można wyróżnić trzy obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.

Obszar I

Teren przy budynku OSP w Gorzyczkach jest jedynym miejscem plenerowych spotkań społeczności lokalnej gdzie w okresie letnim organizowane są liczne imprezy plenerowe dla mieszkańców miejscowości jak również całej Gminy Gorzyce.

Obszar II

Drugim takim obszarem zaspokajającym potrzeby mieszkańców jest obiekt hali sportowej przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Gorzyczkach, to jedyny tego typu obiekt na terenie gminy. W hali tej rozgrywane są rozgrywki miejscowego klubu piłki halowej. Sala cieszy się dużym zainteresowaniem zarówno dzieci młodzieży jak i dorosłych. Okoliczne kluby piłkarskie również korzystają z hali , prowadzone są tutaj treningi, rozgrywki i turnieje.

Obszar III

Kolejny obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców to plac zabaw mieszczący się przy ul. Leśnej. Skupia lokalne społeczeństwo na imprezach kulturalno-rekreacyjnych w sezonie letnim nie tylko z pobliskich „familoków”.

6. Wykorzystane materiały

3. Strategia Rozwoju Gminy Gorzyce do roku 2015,2003,
4. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Gorzyce,2004,
5. Program Rozwoju Turystyki Gminy Gorzyce,2003,
6. Grzegorz Chlebik Zdenek Polasek, *Skarby Przyrody Pogranicza*, Wydawca: Urząd Gminy Gorzyce, 2005r.,
7. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
8. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gorzyce, Gorzyce, wrzesień 2004r.,
9. Broszura, *Przewodnik po trasie rowerowej powiatu wodzisławskiego 316Y*, Wydawca: Stowarzyszenie „PROMOCJA, INTEGRACJA, ROZWÓJ” Gminy Gorzyce, 2001r.,
10. Daniel Jakubczyk, *Skarby historii, kultury i sztuki gmin pogranicza Gorzyce i Dolna Lutynia*, Wydawca :Urząd Gminy Gorzyce, Gorzyce 2007r.,
11. Materiały i dane udostępniane przez Urząd Gminy Gorzyce,
12. Materiały i dane udostępniane przez Główny Urząd Statystyczny w Katowicach,
13. www.gorzyce.pl,

7. Spis tabel

1. Tabela nr 1 Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach Gminy Gorzyce stan na 30.06.2014 r.	10
--	----

Spis wykresów

1. Wykres nr 1 Liczba ludności w poszczególnych sołectwach Gminy Gorzyce w latach 2010-30.06.2014 r.....	11
2. Wykres nr 2 Podmioty gospodarcze w Gorzyczkach	18

Spis rysunków

1. Lokalizacja Gminy Gorzyce na tle województwa śląskiego i powiatu wodzisławskiego.....	5
3. Plan Gminy Gorzyce	6

Spis zdjęć

1. Krzyż przydrożny u zbiegu ulic Wiejskiej, Kopalnianej i Raciborskiej w Gorzyczkach	14
2. Krzyż przydrożny przy ul. Łącznej w Gorzyczkach	14
3. Kaplica Świętego Jana Nepomucena w Gorzyczkach	15
4. Kaplica przy ulicy Leśnej	16
5. Kolonia górnicza na Kolonii Fryderyk	17
6. Dąb czerwony w Gorzyczkach	19
7. Zespół dworsko – parkowy w Gorzyczkach	20
8. Budynek Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Gorzyczkach	22
9. Budynek Szkoły Podstawowej Nr 2 w Gorzyczkach przy ul. Leśnej w Gorzyczkach	23
10. Budynek OSP w Gorzyczkach	25
11. Placówka Powiatowego Domu Dziecka w Gorzyczkach	27
12. Hala sportowa przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Gorzyczkach	28